

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи танзими давлатии ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2004, №7, мод. 463; соли 2007, №7, мод. 689; соли 2014, №7 қ.2, мод.416)

(Қонуни ҚТ аз 30.07.2007 № 327, аз 26.07.2014 № 111, аз 23.07.2016 № 1344, аз 08.06.2022 № 1883)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқии танзими давлатии ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзиро муқаррар менамояд.

БОБИ 1 МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- заминистифодабарандагон-шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ (новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ), ки дар истифодаашон қитъаи замини табиноти кишоварзӣ доранд (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883);

- ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ-қобилияти ба моддаҳои ғизоӣ, обу ҳаво, гармӣ, ба муҳити биологӣ ва физикию кимиёвӣ талабдоштаи зироатро қонеъ гардонидани ҳок ва таъмин намудани ҳосилнокии зироатҳо;

- бамеъёргии давлатии ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ-муқаррар намудани стандарт, меъёру мизон, қоидаву муқаррарот дар соҳаи ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- баҳисобгии ҳолати ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ - ҳам овардани маълумот оид ба ҳолати агроқимиёвӣ, экологияю биологӣ ва мелиоративии замин бо мақсади дохил намудани он ба Кадастри давлатии замин (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- таҳқиқоти таҳшинҳои ҳок - таҳқиқоти намунаи ҳок бо мақсади арзёбии нишондиҳандаҳои агроқимиёвӣ, таъсири бодлесии обӣ ва дигар таъсири манфӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ - нигоҳ доштан ва баланд бардоштани ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ бо роҳи мунтазам гузаронидани чорабиниҳои агротехникӣ, агроқимиёвӣ мелиоративӣ, фитосанитарӣ, зиддиэрозиявӣ ва дигар чораҳо;

- деградатсияи заминҳои табиноти кишоварзӣ-бадшавии хусусиятҳои заминҳои табиноти кишоварзӣ дар натиҷаи ҳодисаҳои табиӣ ва таъсири антропогенӣ;

- олуида шудани ҳок - дар таркиби ҳок мавҷуд будани пайвастагиҳои кимиёвӣ, моддаҳои радиоактивӣ, организмҳои касалиовар ба миқдоре, ки ба саломатии инсон, муҳити зист, ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ таъсири манфӣ мерасонанд;

- чорабиниҳои агротехникӣ-маҷмӯи тарзу усулҳои илман асосноки коркарди ҳок, киштгардон ва дигар амалҳо бо мақсади барқарор кардани ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- чорабиниҳои агроқимиёвӣ-маҷмӯи тарзу усулҳои илман асосноки истифодаи моддаҳои агроқимиёвӣ ва пестисидҳо оид ба барқарор кардани

ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ ва андешидани тадбирҳо ҷиҳати муносибати эҳтиёткорона ба онҳо бо мақсади ҳифзи муҳити зист;

- чорабиниҳои экологию биологӣ - маҷмӯи чорабиниҳои илман асосноки истифодаи омилу воситаҳои биологии ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ (киштгардон, нуриҳои органикӣ, компост, ангезандаҳо (патогенҳо), маъданҳо (минералҳо), сидератҳо) (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- низоми агроэкологӣ - бо мақсади истеҳсоли устувори маҳсулоти кишоварзӣ ба таври сунъӣ ба вучуд овардан ва нигоҳ доштани мувозинати экологии киштзор, чарогоҳ, боғҳо ва қитъаҳои муҳофизатии чангал (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- чорабиниҳои мелиоративӣ-тарҳрезӣ, сохтмон, истифода ва таҷдиди системаҳои мелиоративӣ ва иншоотҳои алоҳидаи гидротехникӣ, обшор қардани чарогоҳҳо, барпо намудани системаҳои дарахтзорҳои чангалӣ барои муҳофизати заминҳои табиноти кишоварзӣ, гузаронидани корҳо оиди киштбоб намудани замин, беҳтар гардонидани хусусияти кимиёвӣ ва физикии хок, таъмини илмӣ ва истеҳсолию техникийи корҳои мазкур;

- чорабиниҳои фитосанитарӣ-маҷмӯи тарзу усулҳои илман асосноки ошкор қардан ва аз алафҳои бегона тоза намудани хок, захролудшавии хок аз касаливу ҳашароти зараррасони зироатҳо;

- чорабиниҳои зиддиэрозиявӣ-маҷмӯи тарзу усулҳои илман асосноки ҳифз намудани замин аз эрозияҳои обшӯӣ, бодлесӣ ва механикӣ;

- хизматрасонии агрокимиёвӣ-фаъолият оид ба таъмин намудани истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ бо моддаҳои агрокимиёвӣ, пеститсидҳо, нуриҳои органикӣ ва биологӣ, технология, техника, ҳамчунин фаъолият оид ба амалӣ гардонидани чорабиниҳои агротехникӣ, агрокимиёвӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ, зиддиэрозиявӣ бо мақсади гузаронидани таҳқиқоти илмӣ оид ба ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- мониторинги ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ мушоҳидаҳои мунтазами омилҳои ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ бо мақсади муайян қардани тағйироти бавуқӯъомада, арзёбии онҳо ва омода намудани тавсияю дастурҳо барои пешгирӣ ва бартараф намудани оқибатҳои манфии пастишавии ҳосилхезии замин (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Моддаи 2. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи танзими давлатии ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи танзими давлатии ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз ҳамин Қонун, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф қардаст, иборат мебошад (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883).

БОБИ 2. ТАНЗИМИ ДАВЛАТӢ ДАР СОҲАИ ҲОСИЛХЕЗГАРДОНИИ ЗАМИНҲОИ ТАБИНОТИ КИШОВАРЗӢ

(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119, аз 08.06.2022 № 1883)

Моддаи 3. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ

(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119)

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ мансубанд:

- амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- тасдиқи стратегия ва барномаҳои давлатӣ оид ба ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883);

- тасдиқ намудани стандартҳо, меъёрҳо, қоидаҳо ва дастурҳои гузаронидани чорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологию биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти дахлдори ҷумҳуриявӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- муайян намудани тартиби амалӣ гардонидани назорати давлатии ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- муайян намудани мақоми ваколатдори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ ва тасдиқи низомномаи он;

- амалӣ намудани салоҳияти дигари пешбиниамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119).

Моддаи 4. Ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ

(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119)

Ба ваколатҳои мақоми ваколатдори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ мансубанд:

- гузаронидани корҳои илмию таҳқиқотӣ, агрохимиявӣ ва агроэкологӣ бо мақсади муайян намудани имкониятҳои истифодаи устувори замин барои истеҳсолоти кишоварзӣ ва нигоҳдории низоми доимии экологӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- назорати иҷроии стандартҳо, меъёрҳо, қоидаҳо ва дастурҳои гузаронидани чорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологию биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- аз заминистифодабарандагон гирифтани маълумот оид ба истифодабарии моддаҳои агрохимиявӣ, омилу воситаҳои биологӣ ва пеститсидҳо (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- баҳисобгирии натиҷаҳои ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ ва мониторинги ҳосилхезии онҳо;

- муайян намудани тартиби таъмини ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- таҳия ва таъмини иҷрои нақшаи чорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологию биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- таҳияи нақшаи чорабиниҳо оид ба киштбоб намудани заминҳои таъиноти кишоварзӣ, ки бо радионуклидҳо, металлҳои вазнин ва бо моддаҳои дигар олуида гардидаанд;

- омода намудани тавсия ва дастурҳои илмӣ барои пешгирӣ ва бартарафсозии оқибатҳои манфии пастилавии ҳосилхезии замин (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883);

- назорати сифати моддаҳои агрохимиявӣ, омилу воситаҳои биологӣ ва пеститсидҳое, ки барои ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ истифода мешаванд ва муносибати эҳтиёткорона бо онҳо назорати давлатии барқарор кардани ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ ва истифодаи оқилонаи онҳо, бо мақсади таъмини риояи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба замин аз тарафи заминистифодабарандагон (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- баҳисобгирии қитъаҳои намунавии заминҳои таъиноти кишоварзӣ;

- ташкил кардани маҳзани маълумот дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ;

- амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119).

Моддаи 4(1). Ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Ба ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ мансубанд:

- мусоидат намудан дар ҷалби сармоягузории дохилию хориҷӣ барои ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ;

- ҳамкорӣ дар гузаронидани мониторинги ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ;

- пешниҳоди тавсияҳо ба заминистифодабарандагон ҷиҳати беҳтаргардонии ҳолат ва ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883);

- амалӣ намудани ваколатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119).

БОБИ 3 ҲУҚУҚУ ӮҲДАДОРИҲОИ ЗАМИНИСТИФОДАБАРАНДАГОН ДАР СОҲАИ ҲОСИЛХЕЗГАРДОНИИ ЗАМИНҲОИ ТАӢИНОТИ КИШОВАРЗӢ

Моддаи 5. Ҳуқуқи заминистифодабарандагон дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Заминистифодабарандагон ҳуқуқ доранд:

- барои ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ чораҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологию биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ андешанд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- барои беҳтаргардони ҳолат ва ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ ҳамкориҳои илмию тадқиқотиро ба роҳ монанд;

- бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон хизматрасонии озмоишгоҳҳои ташҳиси хок ва обро истифода баранд (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883);

- бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳолати ҳосилхезии қитъаи замин дар истифодаашон буда ва тағйири ҳолати он маълумот гиранд.

Моддаи 6. Ҷаҳддорҳои заминистифодабарандагон дар соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ

Заминистифодабарандагон ӯҳдадоранд:

- барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ усулҳои истифода баранд, ки ба барқароршавии ҳосилхезии замин ва ҳифзи муҳити зист мусоидат намоянд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ба пастшавии ҳосилхезии қитъаи замин ва бадшавии ҳолати экологиро мелиоративии он роҳ надиханд;

- фаъолиятро оид ба беҳтаргардони ҳолати заминҳои табиноти кишоварзӣ тавассути чорӣ намудани киштгардон ва истифодаи нуриҳои органикӣ, минералӣ ва биологӣ амалӣ намоянд (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883);

- стандарт, меъёр, қоидаву дастури амалӣ гардонидани чорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологиро биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявиро риоя намоянд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ба мақомоти дахлдори ҳокимияти иҷроия дар бораи истифодаи моддаҳои агрохимиявӣ ", омилу воситаҳои биологӣ ва пеститсидҳо бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот пешниҳод намоянд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ба гузаронидани таҳқиқоти хокӣ, агрохимиявӣ, экологиро биологӣ, фитосанитарӣ, экологиро токсикологӣ дар заминҳои табиноти кишоварзӣ мусоидат намоянд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ба мақомоти дахлдори ҳокимияти иҷроия аз омилҳои бадшавии ҳолати ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ ва олуда гаштани қитъаҳои замин дар истифодаашон буда хабар диҳанд;

- дигар ӯҳдадорҳои ҳуқуқии меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, иҷро намоянд.

БОБИ 4 ТАНЗИМИ ДАВЛАТИИ ФАЪОЛИЯТ ДАР СОҲАИ ҲОСИЛХЕЗГАРДОНИИ ЗАМИНҲОИ ТАБИНОТИ КИШОВАРЗӢ

Моддаи 7. Самтҳои асосии танзими давлатии фаъолият дар соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ

Самтҳои асосии танзими давлатии фаъолият дар соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ инҳоянд:

- таҳия ва қабули санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ ва назорати риояи санадҳои мазкур;

- амалӣ намудани стратегия ва барномаҳои давлатӣ оид ба ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883);

- амалӣ намудани сиёсати сармоягузорӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- идоракунии давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ.

Моддаи 8. Идоракунии давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ

Идоракунии давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ (минбаъд-мақоми ваколатдори давлатӣ) ба амал бароварда мешавад.

Идоракунии давлатӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ, новобаста ба вазъи воқеии истифодабарии замин, амалӣ карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Мақоми ваколатдори давлатӣ ва низомномаи онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар ва тасдиқ менамояд.

Хориҷ карда шуд (Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119).

Хориҷ карда шуд (Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1119)

Моддаи 9. Самтҳои ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ

Ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ самтҳои зеринро дар бар мегирад (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344):

- таҳия ва амалӣ намудани барномаҳои мақсадноки давлатии барқарор кардани ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- ба ҳисоб гирифтани ҳолати ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- таҳия кардани стандартҳо, қоидаҳо, меъёр ва тартиби ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- тартиб додани нақшаи иҷроии чорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологияю биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- тарҳрезии нақшаи тадбирҳои киштбоб кардани заминҳое, ки бо радионуклидҳо, металлҳои вазнин ва бо моддаҳои дигар олуда гардидаанд;

- маблағгузорӣ оид ба амалӣ гардонидани чораҳои ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- маблағгузорӣ оид ба иҷроии корҳои илмию-таҳқиқотӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- назорат ба сифати моддаҳои агрохимиявӣ, пеститсидҳое, ки барои ҳосилхезгардонию заминҳои табиноти кишоварзӣ истифода мешаванд ва муносибати эҳтиёткорона бо онҳо (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

хориҷ карда шуд (Қонуни ҚТ аз 30.07.2007 № 327);

- назорати давлатӣ оид ба барқарор кардани ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ;

- ба ҳисоб гирифтани қитъаҳои намунавии заминҳои табиноти кишоварзӣ; хориҷ карда шуд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Нигоҳдорӣ ва ғанигардонию таркиби хок бо моддаҳои ғизой бо мақсади баланд бардоштани ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ ва таъмини

рушди устувори истеҳсолоти кишоварзӣ ба амал бароварда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Моддаи 10. Барномаҳои мақсаднок дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Мақоми ваколатдори давлатӣ бо мақсади ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ барномаҳои мақсадноки давлатиро таҳия ва барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883).

Дар асоси барномаи мақсадноки давлатӣ мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барномаи мақсадноки минтақавии ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзиро таҳия ва тасдиқ намуда, амалӣ мегардонад.

Моддаи 11. Бамеъёрдарории давлатии ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Бамеъёрдарории давлатии ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ сурат мегирад.

Моддаи 12. Баҳисобгирии давлатии маълумотҳо оид ба ҳолати ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Баҳисобгирии давлатии маълумотҳо оид ба ҳолати ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ ба мақсади таъмин намудани мақомоти ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, шахсони манфиатдори воқеӣ ва ҳуқуқӣ бо маълумоти ҳолати ҳосилхезии қитъаҳои замини муайяншуда гузаронида мешавад.

Баҳисобгирии давлатии маълумотҳо оид ба ҳолати ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ аз ҷамъ овардан ва ҷамъбаст кардани натиҷаи таҳқиқоти таҳшинҳои хок, агрохимиявӣ, фитосанитарӣ ва экологию токсикологӣ ва мониторинги ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ иборат аст (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Тартиби баҳисобгирии давлатии маълумотҳоро оид ба ҳолати ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

Моддаи 13. Мониторинги ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Мониторинги ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ, ки қисми таркибии мониторинги давлатии замин мебошад, мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар ҳамкорӣ бо дигар мақомоти дахлдори ҷумҳурӣ тибқи ваколаташон гузаронида мешавад (Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1883).

Моддаи 14. Хориҷ карда шуд

(Қонуни ҚТ аз 30.07.2007 № 327)

Моддаи 15. Хизматрасонии агрохимиявӣ ва экологию биологӣ

(Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344)

Хизматрасонии агрохимиявӣ ва экологию биологӣ аз ҷониби ташкилотҳое, ки дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

новобаста ба шаклҳои ташкилию ҳуқуқӣ фаъолият мекунад ва ҳамчунин аз ҷониби шахрвандоне, ки дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ мустақилона бо соҳибкорӣ машғуланд, ба амал бароварда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Ташкилотҳое, ки дар қисми якуми ҳамин модда зикр ёфтаанд, бо мақсади ҳамоҳанг соختани фаъолияти худ, ҳифзи манфиатҳои умумӣ метавонанд мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон кооперативҳои истехсолӣ, ассотсиатсияҳо ташкил намоянд.

Моддаи 16. Самтҳои асосии хизматрасонии агрохимиявӣ ва экологӣ
биологӣ

(Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344)

Самтҳои асосии хизматрасонии агрохимиявӣ инҳоянд:

- гузаронидани таҳқиқоти таҳшинҳои хок, агрохимиявӣ, фитосанитарӣ, экологӣ токсикологӣ ва мониторинги ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- андешидани чорабиниҳои агрохимиявӣ, экологӣ биологӣ, мелиоративӣ ва зиддиэрозиявӣ бо мақсади барқарор кардани ҳосилхезии заминҳои таъиноти кишоварзӣ, аз ҷумла муваққатан боздоштани истифодаи замини аз ҳад зиёд ба эрозия гирифташуда (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- таъмини истехсолкунандагони маҳсулотҳои кишоварзӣ бо моддаҳои агрохимиявӣ, воситаҳои биологӣ пеститсидҳо ва нуриҳои органикӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- бо техника таъмин кардани замини истифодабарандагон барои гузаронидани чорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологӣ биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ҷорӣ намудани технологияҳои экологӣ биологӣ парвариши растаниҳо (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Моддаи 17. Талаботи экологӣ нисбати ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ бояд бо риоя намудани талаботи экологӣ муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда шавад.

**БОБИ 5 ДАСТГИРИИ ДАВЛАТИИ ФАЪОЛИЯТ ДАР СОҲАИ
ҲОСИЛХЕЗГАРДОНИИ ЗАМИНҲОИ ТАЪИНОТИ КИШОВАРЗӢ**

Моддаи 18. Самтҳои асосии дастгирии давлатии фаъолият дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ

Самтҳои асосии дастгирии давлатии фаъолият дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ инҳо мебошанд:

- ҳавасмандгардонии фаъолияти сармоягузорӣ барои ҳосилхезгардонии заминҳои таъиноти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- рушди инфраструктураи хизматрасонии агрохимиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- ташкили шароити мусоид барои гузаронидани таҳқиқотҳои илмӣ агрохимиявӣ ва агроэкологӣ бо мақсади муайян намудани самтҳои

ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ ва нигоҳ доштани мувозинати экологӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- тасдиқ намудани супоришдиҳандаҳои давлатии истеҳсоли моддаҳои агрохимиявӣ, воситаҳои биологӣ ва пеститсидҳо, ҳамчунин истеҳсол ва таъмин намудан бо мошину таҷҳизот барои амалӣ гардонидани тадбирҳои агрохимиявӣ, экологию биологӣ, агротехникӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- тайёр кардан, тақмили ихтисос ва бозомӯзии касбии кормандони соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ.

Моддаи 19. Маблағгузори фаъолияти соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ

Фаъолияти соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ дар ҳаҷми маблағҳои буҷети давлатӣ, ки ҳар сол тасдиқ карда мешаванд ва ҳамчунин аз ҳисоби ҷалб намудани маблағҳои ғайрибуҷетӣ, маблағҳои заминистифодабарандагон ва дигар манбаъҳои, ки қонун манъ накардааст, амалӣ гардонида мешавад.

Дар раванди маблағгузорӣ ӯҳдадорихо ва дархостҳои заминистифодабарандагон ба ҳисоб гирифта мешаванд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Бартарафсозии оқибатҳои манфии пастшавии ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ, ки дар натиҷаи фаъолияти хоҷагидорӣ истифодабарандагони заминҳои табиноти кишоварзӣ ба вучуд омадаанд, аз ҳисоби онҳо амалӣ карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Бартарафсозии оқибатҳои манфии пастшавии ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ дар натиҷаи ҳодисаҳои табиӣ ва антропогенӣ бавучудомада аз ҳисоби маблағҳои махсуси бо ин мақсад пешбинишуда амалӣ карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Моддаи 20. Таъминоти моддию техникаи хизматрасонии агрохимиявӣ ва экологию биологӣ

(Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344)

Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ бо мақсади рушди соҳаи хизматрасонии агрохимиявӣ ва экологию биологӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҷойгир намудани фармоишҳои давлатӣ тақлиф пешниҳод менамоянд ва ба иҷрои корҳои зерин мусоидат мекунанд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344):

- истеҳсол ва тайёр карда фиристодани моддаҳои агрохимиявӣ, воситаҳои биологӣ ва пеститсидҳо барои истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344);

- истеҳсол ва таъмин намудани мошину таҷҳизот барои амалӣ гардонидани чорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологию биологӣ, мелиоративӣ, фитосанитарӣ ва зиддиэрозиявӣ (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Моддаи 21. Таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи ҳосилхезгардони заминҳои табиноти кишоварзӣ

Таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ дар самтҳои зерин амалӣ карда мешаванд:

- ҷамъовари маълумот оид ба ҳолати ҳосилхезии заминҳои табиноти кишоварзӣ дар асоси ноҳиябандии табиӣ;

- интихоби тарзу усулҳои арзёбии ҳолати заминҳои табиноти кишоварзӣ ва баҳисобгирии нишондиҳандаҳои ҳосилхезии онҳо;

- муайян намудани меъёрҳои ҳадди имконпазирӣ ҷамъшавии моддаҳои микроорганизмҳои зараровар ва дигар моддаҳои биологӣ олудакунандаи хок, аз ҷумла меъёрҳои ҳадди имконпазирӣ истифодаи заминҳои табиноти кишоварзӣ, истифодаи моддаҳои агрохимиявӣ, омилу воситаҳои биологӣ ва пеститсидҳо;

- асосноккунии илмӣ амалигардонии ҷорабиниҳои агротехникӣ, агрохимиявӣ, экологӣ биологӣ, фитосанитарӣ, мелиоративӣ ва зиддиэрозиявӣ барои ҳифзи хок аз бодлесӣ;

- таҳияи дастуру тавсияҳо оид ба интихоби низоми зироаткорӣ ва таркиби кишти растаниҳо вобаста ба хусусиятҳои ҳосилхезии хок, истифодаи киштзори чарогоҳҳо барои ҷаронидани ҷорво ва усулҳои кам кардани таъсири осебҳо аз ҷабҳаҳои хоҷагидорӣ ба муҳити зист;

- гузаронидани таҳқиқотҳои илмӣ агрохимиявӣ ва агроэкологӣ бо тартиб додани харитаҳои тавсифи хусусиятҳои хок;

- таҳлили хусусиятҳои агрохимиявӣ таҳшини хок, шӯршавии заминҳо ва муайян кардани сатҳи обҳои зерзаминӣ;

- таҳияи низоми таъминкунии истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ бо маълумот доир ба ҳолати заминҳои табиноти кишоварзӣ барои хизматрасонии агрохимиявӣ ва экологӣ биологӣ;

- омода намудани таснифоти заминҳое, ки ба онҳо хавфи бодлесшавӣ шусташавӣ таҳдид менамояд ва тартиби ташкили корҳо оид ба пешгирии он;

- арзёбии иқтисодии ҳосилхезии хок ва ворид намудани тағйирот ба нишондиҳандаҳои он дар давраи ҳисоботӣ бо мақсади ҳавасмандгардонии истифодабарандагони замин (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

Моддаи 22. Тайёр кардан, такмили ихтисос ва бозомӯзии касбии кормандони соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ

Мақоми ваколатдори давлатӣ бо тартиби муқарраргардида дар муассисаҳои таълимӣ тайёр кардан, бозомӯзии касбӣ ва такмили ихтисоси кормандони соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзиро амалӣ менамояд (Қонуни ҚТ аз 23.07.2016 № 1344).

БОБИ 6 МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 23. Ҳалли баҳсҳо дар соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ

Баҳсҳои вобаста ба соҳаи ҳосилхезгардонии заминҳои табиноти кишоварзӣ аз ҷониби суд бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳал карда мешаванд.

Моддаи 24. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки муқаррароти Қонуни мазкурро вайрон мекунанд, мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 25. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур
Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.
Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, аз 15 июли соли 2004 №56.

Э. Раҳмонов